

Brief aan de Vrienden van het Klooster van Mar Moussa al-Habashi, 2023

Voorwoord

Ik kan deze dagen niets doen zonder te denken aan wat er in Gaza gebeurt sinds de aanval van Hamas op 7 oktober, wat daar al meer dan zestien jaar gebeurt en wat er al meer dan vijfenzeventig jaar gebeurt in het Heilige Land. Ik kan niet schrijven. Het enige wat ik kan doen behalve bidden is roepen. Heer, laat mijn schreeuw een gebed voor U worden.

Deze keer is het anders: niet iedereen zwijgt. Veel mensen over de hele wereld spreken zich uit, demonstreren en tonen hun solidariteit met de slachtoffers. Ja, het is tijd voor ons allen om ons te verenigen en te zeggen: geen onrecht meer, geen moord meer, geen haat meer. Maar de machtigen, die iets kunnen - en dus moeten - doen om de zwakkeren te beschermen, nemen genoeg met ongerust te zijn, met het ontwikkelen van theorieën, of erger nog, met schaamteloos de kant van de agressor te kiezen ten koste van de slachtoffers. Het leven van een Palestijns kind is niet minder waardevol dan dat van een Israëliësch kind; we zijn allemaal gelijk. Echter Israëlië's leven in en behoren tot een machtige maatschappij die het land van anderen bezet en die wereldwijd, vaak onterecht, gesteund wordt door vele naties. De Israëliëse regering heeft zich, moreel noch juridisch, aan geen enkele VN-resolutie over het Arabisch-Israëliëse conflict gehouden. De Palestijnen leven nu in een vernietigingskamp dat Gaza heet of in een belegerd land dat de Westelijke Jordaanoever heet. Ze worden voortdurend blootgesteld aan moord, arrestaties, martelingen, gedwongen uitzettingen en de verbranding van hun oogst, zonder dat iemand hen steunt. Palestina wordt bezet en onderdrukt en de staat Israël, die door het Westen is opgericht om de Joden - die in Europa door datzelfde Westen werden vervolgd - een thuisland te geven, gedraagt zich als een onderdrukkende kolonisator. Veel Israëlië's, slachtoffers van de Holocaust, de meest verschrikkelijke genocide in de geschiedenis, wonen in de huizen van Palestijnse families die van hun land en uit hun huizen werden verdreven. De pijn en het trauma die het Joodse volk heeft geleden als gevolg van de Shoah zijn enorm en verdienen het dat we ons allen inzetten om ervoor te zorgen dat zij in echte vrede kunnen leven. Maar als het slachtoffer van gisteren vandaag de rol van beul opneemt, zal er helaas geen vrede komen. Ja, Hamas heeft terreur gezaaid, zelfs onder burgers. Maar de reactie van Israël is niet alleen een disproportionele reactie, het is genocide, nog een genocide.

De meeste Westerse regeringen die beweren de waardigheid en de rechten van de mens te beschermen en waarden als rechtvaardigheid, gelijkheid, vrijheid, broederschap, geweldloosheid, enz. te verdedigen, doen weinig of niets. In het Midden-Oosten zijn we verdrietig en niet in staat om iets te doen. We voelen ons vernederd, beledigd en in de steek gelaten tegenover de macht van het kwaad, die het vuur van de haat in ons hart aanwakkert. Daarom roepen wij, als discipelen van Jezus van Nazareth, uit: *Heer, heb genade. Heer, bescherm onze harten tegen haat en wrok.* Stel ons in staat om te bidden voor een rechtvaardige vrede, een vrede waarin de zwakken niet worden geschaad en de sterken de ellendigen niet verpletteren. Wij durven te hopen op een vrede die iedereen, Palestijnen en Israëlië's, een vrij en waardig leven garandeert. Maak ons in staat om al onze krachten in te zetten zodat het visioen van de profeet Jesaja wordt gerealiseerd, waarin de wolf zal samenleven met het lam, zelfs al doen ze dat in twee staten.

Inleidende beschouwing bij de brief aan de Vrienden

Gastvrijheid en monotheïsme

We zijn altijd trots geweest op de buitengewone "Arabische" gastvrijheid. Het lijkt geen twijfel dat die heeft bestaan en dat veel mensen in de Arabische cultuur nog steeds elke gast en elke vreemdeling met een open hart verwelkomen, zoals ze een broeder of vriend zouden verwelkomen. Maar in Italië bijvoorbeeld heb ik mensen ontmoet met een gastvrijheid die ik nog nooit heb aangetroffen bij alle Arabieren die ik heb gekend. Ik wil graag Don Ottaviano noemen, die ons verwelkomde in zijn huis en zijn parochie, en vooral in zijn hart en zijn privéleven, toen hij bijna vijfenzeventig jaar oud was. Ik ontdekte dat we niet zijn eerste gasten waren. Vóór ons was er de Egyptenaar, de Marokkaan, de priester en de dakloze, de christen en de moslim. We waren ook niet de laatste gasten, want daarna kwamen de Afrikanen, de Oekraïners (lang voor de oorlog), de Italianen en anderen. Bij Don Ottaviano was er plaats voor iedereen. Van hem leerde ik niet alleen de goede praktijk van gastvrijheid, maar ook de dankbaarheid van het ontvangen in de naam van de Heer.

Terwijl ik deze regels schrijf, zijn broeder Jens en ik in de regio van Kerala, waar de meeste christenen van India wonen. De mensen zijn eenvoudig, gastvrij en glimlachen altijd. Het land is net zo mooi als in de verhalen van Sinbad. De kokospalmen zijn mooi en gul. De Karmelietengemeenschap verwelkomde ons en verraste ons met ongekeerde gastvrijheid, respect, glimlachen en applaus. In elk klooster waar we binnenkwamen, kregen we een ereplaats. Er wachtten bloemen en symbolische geschenken op ons en zelfs simkaarten voor Indiase mobiele telefoons met meer dan genoeg internettoegang. Alle zusters lachten en waren blij. Ik heb er nooit één een wenkbrauw zien fronsen en ik heb er honderden ontmoet. Ik moet toegeven dat ik me ook erg gegeneerd voelde: er is iets overdreven aan het eren van priesters (en dit feit kan, helaas, gemakkelijk worden uitgebuit door wie niet van de nederigheid van Christus houdt). Maar toen begreep ik dat dit te maken heeft met het feit dat wij de Meester vertegenwoordigen. Het is niet onze persoon die al deze eer waard is. Wij zijn priesters en monniken: laten we hopen dat we niet arrogant zijn (zoals de Koran ons beschrijft in Soera al-Mā'ida, 82). We vertegenwoordigen Christus, of beter gezegd, we zouden Christus moeten vertegenwoordigen, zijn beeld weerspiegelen en de geur van zijn Heilige Geest verspreiden waar we ook gaan. Geconfronteerd met onze eigen onwaardigheid voelen we schaamte en verlegenheid. Hier voelde ik een sterke roep tot heiligheid, tot toewijding aan het priesterschap en het monachisme als getuige van Christus. God sta me bij! Voor het graf van de heilige Thomas, apostel in Chennai, heb ik lang op mijn knieën gebeden en God gevraagd om ons te heiligen, voor het welzijn van de gemeenschap, de Kerk, de Islam en de hele wereld. Van de gastvrijheid van de zusters en de ontmoetingen met mensen heb ik veel geleerd: dat glimlachen een grote daad van liefde is, bijvoorbeeld. Gastvrijheid leert, verrijkt, verruimt en verbreedt onze horizon en opent onze ogen voor Gods werk in de schepping.

In Deir Mar Musa zijn wij niet de enigen die onze gasten iets goeds aanbieden en verrijken met wat wij hebben. Zij zegenen ons ook, onderwijzen en verrijken ons met hun ervaringen en talenten.

Doorheen de gastvrijheid, die voor ons een heilige deugd is en die we Abrahamitisch noemen - verwijzend naar Abraham, de vader van de gelovigen en Gods vriend - wordt God onze gastheer in de gast die we verwelkomen. Hij is het die onze gasten verwelkomt, die de gasten zijn van de Barmhartige. Hij is de Gastheer in de dubbele betekenis van het woord, degene die ontvangt en

degene die ontvangen wordt. Op deze manier, zoals de apostel Paulus zegt, *wordt God alles in allen* (1 Kor 15,28).

Wij christenen noemen onszelf monotheïsten, maar we vergeten of negeren dit vaak. Velen van ons weten het niet of willen het niet weten. Gastvrijheid helpt ons om monotheïsten te zijn, ware aanbidders van de ene God. De kern van de boodschap van de Bijbel is de eenheid van God, met andere woorden, monotheïsme. Het Arabische woord voor monotheïsme is tawḥīd, een islamitisch woord dat niet gebruikt wordt door Arabischspreekende christenen, juist omdat het islamitisch is. In het Oosten daarentegen eindigt het kruisteken "*In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest*" altijd met "*Eén God. Amen*". Het gaat er altijd om het eerste gebod van de Decaloog te respecteren, dat de hele Wet en de Profeten samenvat, evenals het tweede gebod, dat het liefhebben van de naaste is, zoals Jezus ons leerde. Het feit dat wij monotheïsten zijn creëert een enorme ruimte voor dialoog met de Islam. Dit doet op geen enkele manier afbreuk aan ons geloof in God die Eén en Drie-enig is, Vader, Zoon en Heilige Geest, een drie-eenheid die niet numeriek maar relationeel is. Christenen in het algemeen, en katholieken in het bijzonder, moeten universele mannen en vrouwen zijn, d.w.z. in staat om "*alles te zijn voor allen*", zoals de apostel Paulus zegt (1 Korintiërs 9:22) en dus in hun hart trouw te blijven aan de liefde voor de ene God, zonder valse goden voor zichzelf te creëren, zoals geld, sociale positie, professioneel succes, roem, ras, nationalisme, politieke corruptie, enzovoort. Zelfs God, het geloof, de Kerk en het Kruis kunnen tot afgoden worden herleid. Verleid door Satan, vocht Jezus tegen afgoderij door te weigeren voor de duivel te buigen en een verdeeld hart te hebben. Deze bekoring vergezelde hem tot aan het kruis. Om haar te overwinnen zonderde Jezus zich af in de woestijn of beklom hij de berg om te bidden en God de Vader te aanbidden in Geest en Waarheid, om zo zijn hart onverdeeld te houden en zichzelf te beschermen tegen ijdele glorie. Alleen voortdurende bekering tot de Vader kan ons redden van afgoderij.

Daarom moeten we de voetsporen van de Meester volgen en God verwelkomen in onze gebeden, zijn gast worden. Bidden is niet het herhalen van woorden of het uitvoeren van rituelen, maar eerder een geduldige blik van liefde die niet vermoeid of verveeld raakt, een stille blik, een kalm en contemplatief luisteren in de aanwezigheid van de Geliefde. Gebed leert ons gastvrijheid, en onze gastvrijheid wordt gebed. Elke keer dat God ons verwelkomt in zijn liefde, versterkt hij ons geloof en verenigt hij onze harten meer en meer. Zo wordt het verwelkomen van God het belijden van zijn eenheid, een daad van monotheïsme. Vanuit dit gezichtspunt wordt het verwelkomen van onze naaste een lofzang op God. Ik geloof dat de mens eenzamer is geworden, in zichzelf gekeerd overal, zelfs in onze oosterse samenlevingen. Dit verergert onze problemen. Daarom geloof ik dat samenleven de wereld kan redden. God weet dit, en hij werd onze Gast in het Kind in de grot om met ons te leven en ons te laten leven in hem en met hem, Emmanuel.

Broeder Jihad, monnik en overste van het klooster

De monastieke gemeenschap

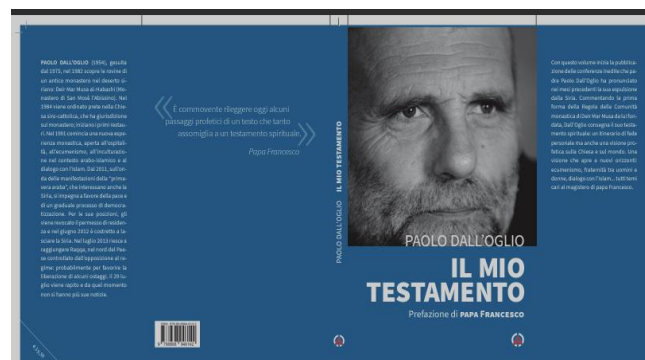
Het belangrijkste nieuws voor de gemeenschap in het afgelopen jaar was de wijding van monnik Jacques tot aartsbisschop van het Syrisch-katholieke aartsbisdom van Homs, Hama en Nebek op 3 maart 2023. Hij koos de naam "Yulian Yacoub Mourad" ter ere van de heilige Julianus de Priester, aan wie de parochie van Qaryatayn is gewijd. Daar diende en woonde Jacques 15 jaar naast het graf van de heilige. We hebben een belangrijk lid van de gemeenschap verloren door hem af te staan aan de Kerk, die hem aannam als bisschop. Tegelijkertijd is hij ook voor ons een aanwinst door de belangrijke rol en missie die hem is toevertrouwd. We hebben allemaal zijn wijding

bijgewoond met veel emotie en vreugde, in het gezelschap van vele Syrische en Europese vrienden. Bisschop Yacoub benoemde de onvoorwaardelijke aanvaarding van elke mens, de oecumenische openheid naar andere religies, in het bijzonder naar moslims, en de noodzaak om de rol van vrouwen en jonge leken als de hoofdlijnen van zijn pastorale opdracht. Bid alstublieft met ons mee voor onze nieuwe bisschop.

Op 28 augustus vierde Jacques het feest van Deir Mar Musa in de "tent" in de vallei voor het klooster, met een misviering voor onze stichter, pater Paolo, ter herdenking van het tiende jaar van zijn verdwijning. De Apostolische Nuntius in Damascus, kardinaal Mario Zenari, de Provinciaal van de Jezuiten in het Midden-Oosten, pater Michael Zammit, andere Jezuiten, diocesane priesters, seminaristen, monniken en zusters van Deir Mar Yaqoub in Qara, parochianen uit Nebek en andere vrienden waren allen met ons aanwezig.



Op 29 juli beleefden we de belangrijkste gebeurtenis in het leven van de gemeenschap in 2023 in de kerk van Sint Ignatius van Loyola in Rome. We vierden eucharistie ter gelegenheid van de tiende herdenkingsdag van de verdwijning van Pater Paolo, voorgedaan door de staatssecretaris van het Vaticaan, kardinaal Pietro Parolin, met deelname van Mgr. Jacques, Mgr. Rami al-Kabalan en vele Jezuiten, familieleden van Pater Paolo en vrienden van het klooster. Bij deze gelegenheid werd het eerste deel van het boek "Mijn Testament" van Pater Paolo gepresenteerd, een verzameling lezingen die hij gaf in het klooster van Mar Moussa om de eerste eenvoudige vorm van de regel van de kloostergemeenschap te becommentariëren en uit te leggen. Het boek, met een voorwoord van paus Franciscus, werd in dezelfde kerk voor de viering gepresenteerd. Deze gebeurtenis was voor ons een bron van troost en vreugde, ondanks de droeve herinnering. De Italiaanse tekst vertegenwoordigt een kwart van het Arabische origineel. We zijn op zoek naar weldoeners die de vertaling van de rest willen financieren. Als iemand geïnteresseerd is, neem dan contact met ons op. De gemeenschap wil graag onze vriend Adib al-Khoury bedanken, directeur van de al-Khalil uitgeverij, die werkte aan het transcriberen van de Arabische tekst, en onze vriendin Elena Bolognesi, die het eerste deel heeft vertaald van het Arabisch naar het Italiaans.



Het klooster van Mar Moussa, Nebek, Syrië

Zuster Houda, broeder Yaussé, broeder Ziad en broeder Jihad wonen in Mar Moussa. Ieder draagt bij aan de dagelijkse gastvrijheid naar eigen mogelijkheden en afhankelijk van de dagelijkse behoeften. **Houda** heeft de Jezuïeten geholpen met het geven van Ignatiaanse geestelijke oefeningen in Deir Mar Moussa en in het centrum voor geestelijke oefeningen van de Jezuïeten in Tuffaha, bekend als de Transfiguratie. Het meest opvallende nieuws is Houda's deelname als enige Syrische vrouw aan de synode van katholieke bisschoppen, die bijdraagt aan de discussies en overwegingen over de toekomst van de Kerk en over hoe 'synodaliteit' te leven in de Kerk van het derde millennium. **Yaussé** blijft kaarsen maken, die hij verkoopt aan kerken in de regio, en rozenkransen, met de hulp van verschillende moslim- en christenvrouwen uit Damascus. Yaussé daalt gewillig de 344 treden van het klooster af om de kloosterwinkel te openen voor bezoekers, al is het maar voor een uurtje. Daarna klimt hij weer naar boven, blij hen te hebben verwelkomd. **Ziad** is op vrijdag 28 juli ingetreden in het noviciaat. We verwelkomden hem met grote vreugde, God dankend, in de kerk van het SS. Salvatore klooster in Cori. Ziad, 29 jaar oud, komt uit een Maronitische familie uit het dorp Ain Halakim in de regio Hama en begon zijn kloosterleven met veel vreugde en enthousiasme. Moge God hem zegenen. **Jihad** doet zijn uiterste best om zijn plicht als overste van het klooster te vervullen. In samenwerking met het Syrische Bijbelgenootschap heeft Jihad vijf dagen van inleidend Bijbellessen georganiseerd in verschillende steden.

Youssef Bali vierde eind oktober zijn 61 jaren, waarvan 17 bij ons. Denver keerde half mei terug naar Syrië om haar roeping verder te onderzoeken en Arabisch te studeren in Homs, waar ze te gast was bij Jacques in de bisschoppelijke Curie. Nadat ze deelnam aan de Open deurweek in Cori, verbleef ze drie maanden in Mar Moussa. Daarna ging ze naar Damascus als gast bij de Zusters van het Heilig Hart om verder Arabisch te studeren. Barbara deelde het leven van de gemeenschap van Nieuwjaar 2022/23 tot Pasen 2023. Het was een tijd van gebed en onderscheiding van haar roeping. Daarna nam ze deel aan de Open Deurweek in Cori in juli. Begin september kwam Siham, een gewijde vrouw uit Irak, aan. Ze verbleef tot half november in Mar Moussa om de gemeenschap te leren kennen en haar roeping te onderzoeken. Daarna verhuisde ze voor een tijdje naar ons klooster in Sulaymaniya. Ze hoopt na de kerstvakantie naar Mar Moussa terug te keren.



Vorig jaar mocht het klooster, God zij dank, een groot aantal pelgrims, parochiegroepen, jongerenbroedersschappen, vrouwen, scouts, gebedsgroepen, enkelingen, families en vriendengroepen verwelkomen. Sommigen kwamen om spirituele oefeningen te doen met hun begeleider, anderen gewoon om te genieten van de rust en stilte van het klooster en om deel te nemen aan het gemeenschapsleven. We verwelkomden ook veel moslimvrienden van

verschillende geloofsovertuigingen, hetzij voor een kort dagbezoek of voor een overnachting of meer. Voor het tweede achtereenvolgende jaar verwelkomden we een groep christenen en moslims die een zenretraite deed van een paar dagen in totale stilte. Zij die dat wensten, kwamen 's avonds bij ons voor gebed en meditatie. Europese pelgrims zijn nog weinig talrijk, maar we verwelkomen ze graag. We willen ook wintergasten verwelkomen, dus zijn we begonnen met het vervangen van de oude ramen en deuren in alle kamers door nieuwe, isolerende ramen. De meeste kamers in al-Hayek zijn bijna klaar. Daarna zijn de mannenkamers naast het oude klooster aan de beurt. Hierdoor kunnen we de kamers met een minimum aan energie verwarmen en de warmte langer binnenhouden.

Dit jaar nam een groep medewerkers deel aan het onthaal: Nouhad en Carla uit de dorpen Hama, Moussa en Ass'ad uit Nebek, en Elias, een vrijwilliger uit Aleppo. Laetizia, uit Italië, deelde het kloosterleven van gebed en gastvrijheid van half september tot het nieuwe jaar. Loris, een jonge Zwitser, monteur van beroep, nam contact met ons op via de Vereniging van Vrienden van Mar Moussa in Zwitserland. Sinds half oktober deelt hij ons leven voor minstens zes maanden, op zoek naar Gods wil. We vertrouwen hen allen toe aan jullie gebeden.



Het landbouwproject in de kloostervallei ontwikkelt zich dankzij het herstel en de cultivering van de dorre gebieden en dankzij de toename van nieuwe landbouwterrassen die gebouwd zijn met stenen verzameld in de bergen. De jarenlange ervaring en het vakmanschap van Hussein Abu Raed (onze ploegbaas) hebben een harmonieuze schoonheid toegevoegd aan de berg, de vallei en de natuur, alsof de terrassen er al eeuwen liggen. Hussein wordt geholpen door een groep jonge moslims, niet altijd dezelfde. Mu'tazz is de meest stabiele. We zijn bezig met het aanplanten van een wijngaard in de vallei die ons, naar we hopen, genoeg fruit zal geven voor de zomer en ons in staat zal stellen de druiven te verkopen om rozijnen en melasse van te maken, de wijnbladeren worden gebruikt om te koken. We worden hierbij geholpen door een ervaren en enthousiaste jonge landbouwkundige, Mohammed Khair Rasul uit Nebek. Hij wordt bijgestaan door Abu Riad en Youssef Hanna, die halverwege de herfst gezelschap kregen van Elian (uit de regio Hama). We moeten dringend de twee busjes vervangen, die niet alleen verouderd zijn maar ook gevaarlijk voor wie ze gebruikt. We willen graag weer geiten gaan houden en onze eigen kaas produceren. We zijn op zoek naar mensen die ons hierbij kunnen helpen: herders en ervaren mensen die zich

met liefde voor de natuur kunnen wijden aan landbouw en herderlijk werk, met respect voor het milieu.

We werken verder aan de bouw van het **Pastoraal Centrum** naast de parochiekerk in Nebek. De benedenverdieping zal gebruikt worden als kleuterschool voor 200 kinderen. De twee andere verdiepingen zullen gebruikt worden voor de parochie en voor kloosteractiviteiten. De **kleuterschool van Qalamoun** blijft schitteren in haar educatieve werk. De 18 leerkrachten zetten zich er met veel vreugde en enthousiasme voor in. We hebben 120 kinderen (3-5 jaar), waarvan slechts 6 christen zijn.



De **muziekschool** boekte aanzienlijke vooruitgang met de toename van het aantal leraren: sommigen geven les in samenspel, anderen in notenleer voor beginners. De school ontvangt momenteel 70 jongens en meisjes uit onze drie parochies, Syro-katholiek, Grieks-katholiek en Evangelisch. Als onderdeel van het **medisch ondersteuningsproject** blijven we medicijnen verstrekken aan mensen die lijden aan chronische ziekten en dragen we bij aan de kosten van diagnostische tests, medische analyses, kleine en grote operaties, dialyse en chemotherapie voor kankerpatiënten. Er is nooit genoeg geld voor dit project; de behoeften zijn altijd groter dan onze kasreserves. Veel **arme mensen** kloppen aan bij het klooster. We voorzien zo goed mogelijk in hun behoeften, ook dankzij jullie solidariteit. De meeste van deze projecten worden direct of indirect door Marwan gecoördineerd en begeleid.



Het klooster blijft **gezinnen ondersteunen** die in de appartementen wonen die sinds 2008 zijn gebouwd en waar nu 18 christelijke en moslimgezinnen met een zeer laag inkomen wonen. Een van onze parochianen, George Rizq, heeft na de dood van onze dierbare vriend Nicolas de verantwoordelijkheid voor het beheer van en het toezicht op de appartementen en het onderhoud ervan overgenomen. De hulp die we deze gezinnen bieden bestaat uit een zeer lage huur.

Ook dit jaar helpen we weer meer dan 65 **studenten** aan universiteiten in Damascus, Homs en Aleppo, in de hoop een betere toekomst voor Syrië en de wereld op te bouwen. In samenwerking met de Magis Foundation hebben we het nieuwe **Tosca Barucco project** gelanceerd om Syrische vrouwen en meisjes, moslim of christen, te ondersteunen bij school, universiteit of beroepsopleiding.

De restauratiewerkzaamheden in **klooster van Mar Elian** in Qaryatayn gaan verder. Na het restaureren en herbouwen van de kleine kapel en het overbrengen van de beenderen van de heilige naar zijn graf, dat ook gerestaureerd is, konden we godzijdank de hoofdkerk van het klooster restaureren. De keuken en verschillende kamers zijn gerenoveerd. De meeste plafonds zijn vernieuwd en de kamers zijn voorzien van basismeubilair. Maar er is nog veel te doen. We zorgen ook voor de olijfgaard, wijngaarden en fruitbomen, irrigatie en groenteteelt. We hebben twee openbare scholen in de stad gerenoveerd en voorzien van zonnepanelen, bureaus, verwarming en computers. Een van onze parochianen, Mtanos al-Dallul, leidt het werk met de hulp van enkele moslims uit de stad, waaronder Abu Ahmed, advocaat Tha'ir en ingenieur Rabeea. Jabra Gerges uit Homs verzorgt de boekhouding in samenwerking met Diab al-Assaf uit Damascus, de algemene boekhouder van het klooster die ook toezicht houdt op het hierboven genoemde Tosca Barucco project.

Het Klooster van San Salvatore, Cori

Zuster Deema en zuster Carol wonen in Cori. **Deema** werkt het tweede jaar aan haar doctoraat aan de Gregoriaanse Universiteit. Wanneer het mogelijk is, zorgt ze voor een paar Syrische studenten in Italië. Tijdens de zomer in Syrië pendelde ze tussen Mar Moussa en haar ouderlijk huis in Homs om haar ouders te helpen en voor haar vader te zorgen, die een operatie onderging die godzijdank succesvol was. **Carol** is voor het elfde jaar in Cori en staat op het punt haar proefschrift af te ronden, waarvan we hopen dat het een goede weerklank zal krijgen in het domein van islamitische studies. We hopen dat haar academische en spirituele werk zal helpen om de fundamenten van de islamitisch-christelijke dialoog te verstevigen, door diep wederzijds respect en de zoektocht naar een gemeenschappelijke waarheid te bevorderen. Carol zorgde ook voor haar zieke moeder in Libanon.

Omdat we de kring van leden van de gemeenschap willen verbreden, hebben we midden februari enkele vrienden - mannen en vrouwen, gewijden en leken, gehuwd of ongehuwd, die belangstelling toonden voor het stichten van wat de "**tweede orde**" wordt genoemd - uitgenodigd voor een dag van gebed en gezamenlijke bezinning in ons klooster in Cori. Met "**tweede orde**" bedoelen we de spirituele verbondenheid met hen die zich niet geroepen voelen tot het godgewijde of kloosterleven, maar die wel voelen dat God hen roept om onze roeping in het algemeen te leven en om zich in te zetten voor de spiritualiteit van de Badaliya in het bijzonder. We hebben dit project in de handen van onze vrienden gelegd, wachtend op het moment dat God Zijn wil concreet in hun harten openbaart.

Goddank was de restauratie van de kerk in juli voltooid. Het structurele consolidatiewerk is voltooid en de kerk kan nu zowel gelovigen als toeristen verwelkomen. Een aantal fresco's en

schilderijen die in het bezit zijn van de parochie moeten nog worden gerestaureerd, in afwachting van bijdragen van weldoeners. Voordat we de kerk officieel inhuldigden met onze dierbare vriend en vader, bisschop Mariano Crociata, hebben we de kerk daadwerkelijk ingehuldigd tijdens de Open Deurweek van 22 tot 28 juli, die na vier jaar weer werd georganiseerd. Het thema was het dialogische theologische denken van Abouna Paolo, de "Uit liefde voor de islam". Meer dan 70 mensen namen deel aan de Open Deurweek, velen voor de hele periode, anderen voor een paar dagen. De deelnemers, christenen, moslims, agnosten en ongelovigen, kwamen uit Italië, Frankrijk, België, Ierland, Duitsland, Marokko, Algerije, Tunesië, Syrië en Palestina. De bijeenkomst was rijk aan spirituele ervaringen, debatten en wetenschappelijke, culturele en menselijke benaderingen. Iedereen waardeerde de diepgang van de broederlijke, spirituele sfeer die ontstond. Sommigen namen voor het eerst deel aan een gezamenlijk gebed van christenen en moslims.



Het klooster van de Maagd Maria in Sulaymaniya, Iraaks Kurdistan

Broeder Jens en zuster Friederike wonen in Sulaymaniya. **Jens** staat altijd klaar voor de gemeenschap van buitenlandse christenen, die bestaat uit Indiërs en mensen uit andere Aziatische landen. Er zijn ook een paar Europeanen die elke vrijdag komen voor de mis in het Engels en om de grote feesten te vieren. Twee keer per week viert Jens de mis voor de Indiase karmelietessen in hun huis in het ziekenhuis Mary Mother of Mercy voor gehandicapten. **Friederike** biedt niet alleen gastvrijheid, ze gebruikt haar ervaring ook om het theatergezelschap van Safa te helpen. Ze werkt ook met mensen die trauma's opliepen in hun leven en helpt hen deze te boven te komen. Friederike reist drie of vier keer per jaar naar Duitsland om haar zieke, oudere moeder te bezoeken.

Overdag lijkt het leven in het klooster in Sulaymaniya als een echte bijenkorf, met honderden studenten van verschillende talen en hun leraren. De groene tuin van het klooster, versierd met rozen, sinaasappel- en olijfbomen, creëert een heerlijke sfeer van onthaal en samen delen. Jihad snoeide de olijfbomen tijdens zijn jaarlijkse bezoek, met de hulp van Jens en Friederike. De geplukte olijven (2 kg) zijn klaar om opgegeten te worden. Dit jaar hopen we sinaasappeljam te maken met het fruit uit de tuin. Er zijn ook academische cursussen in samenwerking met het Jesuit Worldwide Learning netwerk. Norbert, uit Duitsland, biedt een traumatherapeutische dienst genaamd 'awareness building', die vredeseducatie bevordert. Het klooster verwelkomt ook gasten die voor enkele dagen de gemeenschap of de stad komen bezoeken.

Het team dat in het klooster werkt bestaat uit 35 mensen (voornamelijk moslims), waaronder Abdulmasih, verantwoordelijk voor de relaties met overheidsdepartementen en officiële transacties, Najah, de secretaresse, en Youssef, die zich bezighoudt met inkoop en praktische zaken. Khuder, die met de grote golf vluchtelingen in 2014 aankwam, is nog steeds aanwezig in het klooster en helpt met de opvang.

De restauratie van de kloosterkerk is een dringende noodzaak, gezien de slechte staat van met name de noordelijke muur en van het gebouw in het algemeen. Het project heeft de steun van bisschop Youssef Toma Mirkis, die zijn vreugde en dankbaarheid uitte voor onze aanwezigheid in Sulaymaniya. Ook wij zijn dankbaar voor zijn vaderlijke bezorgdheid en steun in alles.

We willen graag iets belangrijks over Sulaymaniyah met jullie delen. Tijdens het jaarlijkse kapittel van de gemeenschap in Cori, kwam een gevoel van diepe bezorgdheid naar voren over het spirituele aspect van onze missie en de situatie van de monniken die daar wonen. Ondanks het succes van de culturele, artistieke en humanitaire activiteiten van het klooster, die overeenkomen met de behoeften van de lokale gemeenschap, en ondanks de integratie van Jens in het bisdom, vrezen we dat we voorlopig niet in staat zullen zijn om de plek om te vormen tot een echt klooster dat behoort tot de monastieke gemeenschap van al-Khalil en haar spiritualiteit tot uitdrukking brengt. Godzijdank hebben veel mensen het gevoel dat de plek een spirituele impact heeft op degenen die er binnenkomen, dat jongeren zich er veilig voelen en dat ze zich er vrijer kunnen uiten dan elders. Maar onze reële kijk op de huidige situatie houdt rekening met andere belangrijke punten. In de eerste plaats ons kleine aantal en het gebrek aan kloosterroepingen. Ten tweede dat Friederike het komende jaar steeds vaker afwezig zal moeten zijn om voor haar bejaarde en zieke moeder te zorgen. We weten niet hoeveel jaar dat zal duren. Daardoor zal Jens alleen achterblijven als monnik in het klooster. Jens heeft het ontzettend druk en is erg moe, zowel lichamelijk als psychisch. Hij heeft een enorme hoeveelheid verantwoordelijkheid en werk op zich genomen wat hem wegvoert van de mensen. Hij is niet in staat om zijn belangrijkste rol als monnik te vervullen, omdat hij lange uren op kantoor doorbrengt met het beheren van deze plek die meer weg heeft van een onderwijs- en opleidingscentrum dan van een klooster. Jens' trouw aan zijn pastorale dienst aan buitenlanders en aan de karmelietessen is niet genoeg om een spiritueel leven te creëren, noch voor hem, noch voor de plaats, zoals wij wensen als de gemeenschap van al-Khalil.

Daarom zijn we nu op zoek naar een partner met wie we de verantwoordelijkheid voor de site kunnen delen, of zelfs volledig kunnen overdragen wanneer de tijd daar is. Deze partner zou een religieuze gemeenschap, een lekenvereniging of individuele vrienden van de gemeenschap kunnen zijn, mensen die geloven in onze roeping van dialoog met de Islam in een sfeer van gebed, werk en gastvrijheid. Wij geloven dat er een tussenoplossing is tussen ons volledig terugtrekken uit Sulaymaniya en daar blijven. De gemeenschap kan de verantwoordelijkheid voor de plek behouden door samen te werken met de nieuwe partner en het bestaande team. Op deze manier kunnen Jens en Friederike naar behoefte meer aanwezig zijn in Deir Mar Moussa of Cori en minder in Sulaymaniya. Dit totdat we het klooster voorgoed verlaten en de volledige verantwoordelijkheid overdragen aan de partner, of totdat de komst van nieuwe monastieke roepingen ons toestaat om in Sulaymaniya te blijven. Het pad zal duidelijker worden telkens we een stap vooruitzetten.

Conclusie

Beste vrienden, we willen jullie uit de grond van ons hart bedanken voor jullie concrete vriendschap en jullie evangelische solidariteit met onze materiële en geestelijke noden en die van onze armen. Syrië lijdt nog steeds onder de economische crisis veroorzaakt door jaren van oorlog en verergerd door wijdverspreide corruptie op alle niveaus. Mensen worden gedwongen zich enkel

zorgen te maken over de meest elementaire levensbehoeften, zoals voedsel, water, gas en olie, medicijnen, school- en universiteitskosten; vooral degenen die getroffen en getraumatiseerd werden door de verschrikkelijke aardbeving in februari. Er lijkt geen toekomst of horizon te zijn voor onze jongeren, zowel christenen als moslims, die er allemaal over denken om te emigreren. Helaas heeft dit land voor de meeste inwoners veel van zijn betekenis verloren.

We zouden jullie graag één voor één willen bedanken voor jullie vrijgevigheid, maar dat is helaas niet mogelijk. Uw donaties, zelfs de kleinste, betekenen veel voor ons en geven ons troost. We voelen ons niet in de steek gelaten, jullie denken aan ons. We willen in het bijzonder de verenigingen van Vrienden van Deir Mar Musa in Italië, Frankrijk en Zwitserland bedanken voor hun voortdurende steun en hun nabijheid. We willen ook onze vrienden in andere delen van Europa en de wereld bedanken, zoals België, Zweden en Duitsland, waar nog geen officiële verenigingen zijn, maar waar wel echte vrienden die voor ons bidden en ons helpen met hun donaties.

Ik wil graag afsluiten met dit verhaal om jullie een vrolijk kerstfeest en een gelukkig nieuwjaar te wensen. Een idealistische monnik droomde dat er een knop was waarop God kon drukken zodat de wereld zou veranderen, zodat kwaad in goed zou veranderen, verdriet in vreugde, troost in lelijkheid in schoonheid en alle problemen zouden ophouden. Toen hij zijn broeders over deze droom vertelde, waren de monniken van het klooster erg teleurgesteld omdat de magische knop niet bestond. We zijn geen marionetten en God heeft ons naar zijn beeld geschapen, vrij, dus hij kan ons niet dwingen om goed te zijn. De monnik kwam tot bezinning door gebed en stilte voor het nederige kerststalletje, stond toen op en wekte midden in de nacht zijn broeders en schreeuwde: "*De knop bestaat, het is geen mythe. Hij zit in ons hart en het is niet God die hem moet indrukken, maar wij*". Ja, we kunnen de wereld veranderen door onszelf te veranderen, de keuze is aan ons. Amen.

De kloostergemeenschap van al-Khalil

Hoe ons helpen?

Vanuit België

(Vermeld a.u.b. nooit Syrië of een Syrische plaatsnaam in uw overschrijving. Uw gift zal worden geblokkeerd.)

Via Werk voor het Oosten - Solidarité Orient, kan je de gemeenschap financieel steunen met fiscaal attest.

Werk voor het Oosten

IBAN BE51 5230 8142 0562

BIC TRIOBEBB

Met beschrijving : « pour la communauté de Mar Moussa »